

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΜΥΡΝΙΩΤΙΚΑ

ΧΛΙΡΕ ΣΜΥΡΝΗ

"Αχ, γλυκειά μου Σμύρνη, φεύγω μακριά σου
σ' άλλα μέρη μόνος, ξερμός και ξένος,
δεν θ' αποκοιμηθώ πλειά σ'την άγκαλιά σου
τήν μοσχολασμένη, ό ξενητεμένος.

'Ακριβή μου μάνα και χρυσέ πατέρα
δώσε την ευχή σας φεύγω για τ'ά ξένα !
θέ να με φυλάη αυτή νύχτα 'μέρα,
θέ να ζωντανεύη 'σ'ήθια παγωμένα.

Τό βαπόρι φεύγει ! Στάσου ' λίγο άκόμα...
θέ να 'πώ δυό λόγια 'σ'η γλυκειά μου έλπίδα...
μά ή μιλιά μου σβύνει, πνίγεται 'σ'τό στόμα...
'Έχε γειά πανώρρα και γλυκειά μ' πατρίδα...

Κύμα άγαπητό μου, 'κει που 'πας να σβύσης
και τό εύλογημένο χάμα θά φιλήσης,
πάρ' τ'ά δάκρυά μου, φέρ' της την ευχή μου,
πές 'έκει πως θάναί πάντα ή ψυχή μου,

Μά γιατί μου δένεις την ένθύμησί μου ;
Τι μου πλέκει γύρω μουσικό έμπόδιο ; ...
Ξένιασθη άφησέ την, Σμύρνη, την ψυχή μου,
δέξου τ'ά φιλιά μου, πές μου : — κατευόδιο !

Χρ. Βασιλακάκης

ΤΑ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ

'Απ' της Σμύρνης τ' άκρογαλι
για στολίδι στήν 'Ελλάδα
ήθελα να σου χαρίσω
τή γλυκειά σου τη φρεσκάδα.

'Απ' την όμορφιά της Σμύρνης
στών βουνών σ'της γής την κόψη,
ήθελα και σύ να πάρης
στό κορμί σου και στήν όψη.

'Απ' της Σμύρνης τ'α περβόλια
και τους κάμπους και λουλούδια
ήθελα να σου χαρίσω
μύρα πώχουν τ' άγγελούδια.

'Από τις νυχταίες της Σμύρνης
ήθελα για δυό σου μάτια,
να σου κλέψω δυό άστέρια
άπ' τ'ά μαύρα της παλάτια.

Κι' όπ' της Σμύρνης την άγάπη,
την χαρά, την καλωσύνη,
μιά καρδιά να σου χαρίσω,
που άλλου δεν έχει γίνει...

Ξάφνου 'γύρισα και σ' είδα,
μαρμαράτα όμορφοιά,
και όλα βοήκα να τ'ί έχης :
—'Ήσωνα και σύ Σμυρνή !...

Μιχ. 'Αργυρούπουλος

Η ΦΑΣΟΥΛΙΩΤΙΣΙΑ

Μελαχροινή του Φασουλά και όμορφιά του κόσμου,
που σούτρεπαν σεράγια,
για βάλε με στήν πόρτα σου να βρω τό νου μου, φως μου,
για λύσέ μου τ'ά μάγια.

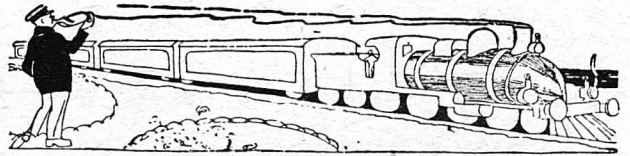
Με τ'ά παιχνίδια σου σκορπώ τ'ά πάθη μου τ'ά χίλια,
όπου με τρών, βασιλίσσα.
Πές μου δυό λόγια ολόγλυκα με τ'ά γλυκά σου χείλια,
π'άκόμα δεν τ'ά φίλησα.

'Απ' τό πρωί σταλαματιά δεν ήπια στήν ταβέρνα,
σέ είδα κ' έγεινα στουπί,
άχ ! κέρνα με τό στόμα σου, με τη καρδιά σου κέρνα,
μήπως τό ντέρτι μου κοπή.

'Έχω κουμπούρια έτοιμα και συντροφιά ξεφτέρια,
για να σε κλέψω μάτια μου'
σκοτάδ' είνε στο σπήτι σου... 'Έλα να βρής άστέρια
σ' τ'ά άγάπη; τ'ά παλάτια μου !...

Μά πάλι, ά' δέ με άγαπής; ληψήσου με λιγάκι,
μη θές να βασανίζομαι !
Την κάικια σου δλη μάτωξε και κάνε την φαρμάκι
κα πότισέ με να σβυσθώ, να μη σε συλλογίζομαι !...

Μιχ. 'Αργυρούπουλος

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΕΙΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

σοι δεν δύνανται να αγοράσουν πετεινούς με την σημερινή ακρίβειαν των πουλερικών, ά; αναγνώσουν με προσοχήν τ'άς γραμμάς αυτές. Τους προσφέρομεν την ιστορίαν του κόκκορα διά μέσου των αιώνων, ως πνευματικήν πανδαισίαν, διά να τους παρηγορήσωμεν.

Και πρώτα—πρώτα διατί όνομάσθη κόκκορας. Κατά τους ειδίκοις; τό όνομα αυτό εδόθη εις τον κόκκορα από την φωνήν του κο—κο. Παραπλήσιον δέ ό όμα έχει εις την Αγγλικήν, εις την Γαλλικήν, εις την 'Αλβανικήν, εις την Σανσκριτικήν, εις την Λατινικήν και εις άλλας σχεδόν τ'άς γλώσσας του κόσμου.

'Η λέξις άλέκτωρ, όπως ό ομαζέτω κατά την αρχαιότητα, παράγεται έκ του στερητικού α και του ρήματος, λέγω, κοιμούμαι, αναπαύομαι. Κατ' άλλους; όνομάσθη άλέκτωρ έκ του ζέκτρον, σημαίνοντος κλίην.

Οι άρχαίοι 'Ελληνες, έπίστευον ότι ό πετεινός, ένθ ήτο όν λογικόν, μετεωροφώθη εις τό όμώνυμον πτηνόν ύπο του 'Αρεως, διότι διαταχθείς κάποτε να μένη άγρυπνος; φύλιξ, ένύπτιε και έκοιμήθη. 'Έκτοτε δέ φοβούμενο; δευτέραν τιμωρίαν παραμένει καθ' όλην την νύκτα άγρυπνος και καθ' έκάστην ώραν κράζει, ίδια δέ κατά την πρωίαν.

'Ο πετεινός παρά των 'Ελλήνων και των Ρωμαίων έθαυροείτο και ως πτηνόν ιερόν και ήτο τό έμβλημα του 'Αρεως, τής 'Αθηνάς, του 'Απόλλωνος και του θεου τής Ιατρικής; Ασκληπιού, εις τον όποιον κατά την έορτήν του έν 'Επιδαύρῳ, προσέφερον ως θυσίαν πετεινόν.

Κατά τον Πausανίαν, επί της περιεφαιλαίας του αγάλματος τής 'Αθηνάς, του εύρισκόμενου εις την ακρόπολιν τής 'Ηλιδος, ήτο γεγλυμένος πετεινός.

Οι στρατιώται τής πόλεως Λαρδακίως τής Τρωάδος, έφερον ως έμβλημα πετεινόν. 'Επιμένον δέ ότι καθός; οι πετεινοί μαχομένοι προς άλλήλους; δεν ανακαίτίζονται, ούτε και αυτοί ήσαν άπορασιμίοι ή να νικήσουν ή να αποθάνουν εις τους πολέμους. Και έτι των νομισμάτων των οι Λαρδακιοί παρίσταν δυό πετεινούς μαχομένους. 'Ο Λυκόφρων παρβέβαλε τους 'Ελληνας προς τους πετεινούς; όταν κάποτε έζητησε να όμνήση την άνδρείαν και την μαχητικότητα των 'Ελλήνων.

Και οι Ρωμαίοι έθεζόν τον πετεινόν πτηνόν ιερόν. Δίηρον δέ την νύκτα εις τέσσαρας φυλακάς των όποιων ή τρίτη εκκαλείτο άλεκτροφονία, συμπέμποσα προς την τρίτην μετ'ά τα μεσάνυχτα.

'Εν 'Αθηναίς κατά την αρχαιότητα έτελούντο κατ' έτος δημόσιον κοκκορομαχία. Οι 'Αθηναίοι έθέσπισαν νόμον διά του όποιου καθιέρωσαν τ'άς δημοσίας πετεινομαχίας διά να ένισχύσουν και να ένθουρήνουν την ύπερ πατρίδος άμυναν των πολιτών.

Εις τ'ά 'Ιεροσόλυμα ύπήρχεν πετεινός ιερός του όποιου ή φωνή ήκούετο από τριών παρασαγγών. 'Ο Βασιλεύς 'Αγρίππας άκούσας αυτόν από άποστάσεως απέστειλε εις αυτόν δώρη. Κατ' άλλους; ή φωνή του πετεινού αυτού ήκούετο μέχρι 'Ιερουχού; άπεχούσης κατά τον ραββίνον 'Ιωχανάν δέκα παρασαγγας; ή δίκαιό σημερηνό μίλλια από την 'Ιερουσαλήμ.

Και κατά τον μέσον αιώνα ύπήρχεν συνθησια του να το τοθετούν ψευδεις κοκκορούς επί της κορυφής των εκκλησιών. 'Επί του μέγαλου ναού του 'Αγίου 'Ιωάννου του Δαυράτου έν Ρώμῃ, ύπήρχε κατά τον δέκατον τρίτον αιώνα κόκκορας έξ όρειχάλκου επί στύλου έκ πορφύρας. 'Εποθετήθη εκεί ως; ειδωποήριος των διαδόχων του αποστόλου Πέτρου διά να προσέχουν, ίνα μη περιπέσουν εις τό γνωστό ήμάρτημα του.

'Επίσης; οι πρώτοι χριστιανοί εικόνιζον επί των τάφων κοκκορομαχίας; διά να έξεγείρουν τό θάρρος των πιστών κατά την διάρκεια των διαγωμών και ούτω να παρήμενον σταθεροί κατά πάσης έκ μέρου; των ειδωλολατρών επιθέσεως.

Τέλος; κατά τ'άς ανατολικάς παραδόσεις; εις τον παράδεισον του Μπαμείθ ύπάρχει πετεινός ιερός; τεραστίου μεγέθους. Αι πτέρυγές του δέ; φτείνονται από ανατολών μέχρι δυσμών. Και κοσμούνται δι' άδάμπτων και άλλων πολυτίμων λίθων. 'Η κεφαλή του αναπαύεται επί του άνωτάτου σφράγματος; τής άμφορείας. Και ή φωνή του άκούεται ύπό όλων των κατοίκων του ούρανού.

'Ο Κοκκορόμμαλος

